

Informacija o prioritetnim razvojnim projektima iz oblasti saobraćaja

1. Master plan razvoja aerodroma Crne Gore

Master plan razvoja Aerodroma Crne Gore do 2030 definiše strategiju razvoja Aerodroma Podgorica i Aerodroma Tivat sa utvrđenim slijedom unapređenja kapaciteta i kvaliteta usluge u odnosu na prognoziranu tražnju.

Shodno tome, ovaj dokument obezbjeđuje smjernice razvoja u dvije faze, kratkoročnoj i dugoročnoj, u skladu sa konstantnim porastom broja vazduhoplova i putnika na godišnjem nivou.

Kontinuirani rast saobraćaja je pored ostalog i rezultat visokog nivoa usluga i konkurentnih cijena sa širokom lepezom podsticajnih mjera. Analiza cjenovne politike Aerodroma Crne Gore je predmet stalne pažnje, što dovodi do stalnog širenje stimulativne mreže.

U narednim tabelama prikazan je broj putnika na aerodromima Podgorica i Tivat u prethodne tri godine, kao i prognoza broja putnika urađena od strane renomirane konsultantske kuće Halcrow Group Limited, koja je bila zadužena za izradu Master plana.

Prognoza prometa putnika na aerodromima Podgorica i Tivat:

(000's)	2010	2015	2020	2025	2030
Podgorica	648	1,136	1,898	2,883	3,220
Tivat	540	919	1,202	1,372	1,431

Izvor: Halcrow prognoza¹

Broj putnika u prethodne 3 godine:

AERODROMI	OSTVARENI PROMET U 2013	OSTVARENI PROMET U 2012	OSTVARENI PROMET U 2011
PODGORICA	690690	630687	611651
TIVAT	868250	725392	647184
APM	1558940	1356079	1258835

Izvor: Preduzeće Aerodromi Crne Gore

Podaci pokazuju da je saobraćaj na aerodromima Crne Gore u 2013. godini porastao za 15% u odnosu na 2012. godinu, i to na aerodromu Podgorica 10%, a na aerodromu Tivat 20%.

U apsolutnom iznosu na aerodromu Podgorica opsluženo je 690.690 putnika, dok je na aerodromu Tivat opsluženo 868.250 putnika.

Upoređujući tabele, uočljivo je da je Aerodrom Tivat već u 2013. godini blizu predviđenog nivoa za 2015. godinu po broju opsluženih putnika, te da se i na Aerodromu Podgorica, imajući u vidu konstantan rast

¹ Master plan razvoja aerodroma Podgorica i Tivat, Halcrow Group Limited, Podgorica, 2003 (dopunjeno izdanje 2011.godine)

može očekivati približavanje prognoziranim vrijednostima, ali ne i potpuno ostvarenje. Međutim, kada se sumiraju vrijednosti na oba aerodroma, i uz uslov da se nastavi rast saobraćaja dolazi se do zaključka da su prognozirani podaci iz Master plana ostvarivi.

Ukoliko se u predviđenom vremenskom okviru ostvare prognozirani podaci iz Master plana do 2030. godine, zahtjeve za kratkoročne razvojne projekte trebalo bi realizovati do ljetnje sezone 2016. godine.

Razvojni projekti koje treba realizovati u prvoj fazi razvoja definisanih Master planom razvoja aerodroma Crne Gore do 2030. godine su sljedeći:

Aerodrom Podgorica:

1. Nova terminalna zgrada;
2. Pristanišna platforma;
3. Proširenje rulne staze (ramena);
4. Ramena poletno-sletne staze;
5. Zemljani radovi i odvodnjavanje;
6. Prilazni put za vatrogasno-spasilačku stanicu;
7. Izmjještanje separatora ulja (uključujući rezervoare);
8. Parking i objekti za opremu za zemaljsko opsluživanje (uključujući sklonište);
9. Parking za automobile i prilaz ispred terminala;
10. Unapređenje depoa za gorivo;
11. Prateći sadžaji (kancelarije, trafo stanice itd.).

Kada je u pitanju nova terminalna zgrada, pokazalo se da je prognoza sadržana u Master planu razvoja Aerodroma Crne Gore do 2030. godine, za ovaj period isuviše optimistična i samim tim donošenje investicionih odluka treba odložiti. Svaka preuranjena aktivnost na izgradnji ovakvih kapaciteta uslovia bi ogromne troškove za njihovo održavanje a eksploatacija sadržaja bi bila krajnje nedovoljna. Sadašnji kapaciteti mogu zadovoljiti tražnju u narednih 5-6 godina.

Nadalje, pristanišna platforma je dio tehnološke cjeline sa novom terminalnom zgradom, pa je prirodno planirati da njena izgradnja teče istovremeno sa izgradnjom novog terminala.

Procijenjena vrijednost investicija, definisanih Master planom razvoja aerodroma do 2030. godine, za prvu fazu razvoja za aerodrom Podgorica, iznosi 39.956.700 eura, ali imajući u vidu da je neophodno odložiti projekat izgradnje nove terminalne zgrade i pristanišne platforme, ovaj iznos će značajno biti umanjen, tj. iznosiće cca 11 miliona eura.

Aerodrom Tivat

1. Novi terminal;
2. Pristanišna platforma;
3. Rulne staze (uključujući platformu za generalnu avijaciju);
4. Ramena poletno sletne staze;

5. Zemljani radovi i odvodnjavanje;
6. Unapređenje sistema svjetlosne signalizacije i napajanja za instrumentalne operacije;
7. Integrisanje kontrole letenja, vatrogasne stanice i servisa prtljaga;
8. Objekti za opremu za zemaljsko opsluživanje;
9. Objekti za prilaz sa mora za potrebe spasilačke službe;
10. Parking za automobile i prilaz ispred terminala;
11. Bebjednosna ograda operativnih površina.

Trend rasta saobraćaja na Aerodromu Tivat koji premašuje i optimistične prognoze, upućuje na neophodnost brže realizacije investicija. Saobraćajni pokazatelji su uslovili donošenje odluke o brzom gradnji nove terminalne zgrade na aerodromu Tivat.

Procijenjena vrijednost investicija, definisanih Master planom razvoja aerodroma do 2030.godine, za prvu fazu razvoja za aerodrom Tivat iznosi 22.635.836 eura.

Nova terminalna zgrada je predviđena u drugoj fazi razvoja, ali je procijenjeno da je neophodno raditi u ovoj fazi zbog brzog rasta saobraćaja. Imajući u vidu neophodnost izgradnje nove terminalne zgrade da bi se zadovoljila tražnja, ovaj iznos će biti uvećan, tj. iznosiće cca 30 miliona eura. (ovaj iznos se odnosi na proširenje i rekonstrukciju manevarskih površina i pristanišne platforme; nova terminalna zgrada sa pratećom infrastrukturom).

S obzirom da Master plan razvoja Aerodroma Crne Gore do 2030. godine nastoji da integriše potrebe oba aerodroma u sistem prostornog planiranja Crne Gore, preduzeće Aerodromi Crne Gore moralo je sačekati izradu i usvajanje Državne studije lokacije aerodroma Tivat i Prostorno urbanističkog plana Podgorica, što je predstavljalo preduslov za početak investicionih aktivnosti preduzeća.

Analizom sadašnjeg stanja aerodromske infrastrukture, opisanog u Izvještaju o stanju kolovoznih konstrukcija, kao i sagledavanja postojećeg stanja u pogledu terminalnih kapaciteta i utvrđivanja potrebnih površina angažovanog zemljišta za manevarske površine propisanih Zakonom o vazdušnom saobraćaju ("Službeni list CG", broj 30/12) i standardima Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (ICAO), usvojene su prioritetne investicije:

1. Proširenje i rekonstrukcija manevarskih površina na Aerodromu Podgorica
(procijenjena vrijednost investicije : 10.538.928,00 €);
2. Proširenje i rekonstrukcija manevarskih površina i pristanišne platforme na Aerodromu Tivat
(procijenjena vrijednost investicije : 12.299.827,00 €);
3. Izgradnja nove terminalne zgrade na aerodromu Tivat sa pratećom infrastrukturom.
(procijenjena vrijednost investicije:17.228.000,00 €);

Tokom 2013.godine odrađene su brojne aktivnosti u funkciji realizacije navedenih investicija.

Projekti i aktivnosti koji su realizovani u 2013.godini a u funkciji su ostvarenja predviđenih Master planom razvoja aerodroma Crne Gore:

1. Pripremljen je i objavljen tender za ispitivanje stanja kolovoznih konstrukcija manevarskih površina i platformi na aerodromima u Podgorici i Tivtu. Po navedenom tenderu izvršen je izbor za izvođača radova i obavljene sve aktivnosti predviđene tenderom. Dobijeni izvještaj o stanju kolovoznih konstrukcija je baza tj. osnova i pretpostavka za realizaciju projektnog zadatka za izradu tehničke dokumentacije za rehabilitaciju i rekonstrukciju manevarskih površina i platformi na oba aerodroma.
2. Pripremljen je projektni zadatak za izradu tehničke dokumentacije za rehabilitaciju i rekonstrukciju manevarskih površina i platforme za Aerodrom Podgorica.
3. Pripremljen je projektni zadatak za izradu tehničke dokumentacije za rehabilitaciju i rekonstrukciju manevarskih površina i platforme za Aerodrom Tivat.
4. Pripremljen je projektni zadatak i tenderska dokumentacija za izradu Glavnog projekta nove putničke zgrade na Aerodromu Tivat. Isti je javno objavljivao, ali zbog određenih tehničkih propusta, s jedne, kao i nemogućnosti da bude okončan u 2013. godini, povučen je i biće objavljen nakon usvajanja Plana javnih nabavki za 2014. godinu, a što se očekuje do kraja januara 2014.
5. U toku je priprema projektnog zadatka za izradu tehničke dokumentacije za uređenja prostora i parkinga za automobile sa prilaznim saobraćajnicama na aerodromu Tivat.
6. Objavljen je tender za geotehnička istraživanja za potrebe nove putničke zgrade na Aerodromu Tivat i po istom je u toku izbor najpovoljnijeg ponuđača.

Tenderi pod tačkama 2 i 3, obzirom da se aktivnosti, vezane za njihovu realizaciju nisu mogle okončati u 2013. godini, biće objavljeni početkom 2014. godine nakon usvajanja Plana javnih nabavki za 2014. godinu, a što se očekuje do kraja januara 2014.

Bitno je istaći da je objavljeno više razgovora sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD), i da je dobijena načelna saglasnost tj. izražena spremnost navedene banke da odobri kredit preduzeću Aerodromi Crne Gore za realizaciju nabrojanih investicija.

Posebno je bitno naglasiti da EBRD neće tražiti garanciju Vlade Crne Gore za budući kredit. Komunikacija između Javnog preduzeća i EBRD-a odvija se u kontinuitetu i vrši se stalna razmjena informacija.

Pored navedenih aktivnosti, u toku je postupak kupovine zemljišta potrebnog za izgradnju nove putničke zgrade u Tivtu. Vlasnik zemljišta je Montepranzo, a Upravni Odbor Javnog Preduzeća je već razmatrao navedeni materijal i donio Odluku da se pristupi kupovini navedenog zemljišta. Predmetna Odluka će u najkraćem roku, preko resornog ministarstva, biti dostavljena Vladi Crne Gore, na razmatranje i davanje saglasnosti.

Ono što izaziva posebnu pažnju su dugovi Montenegro Airlinesa prema JP Aerodromi Crne Gore, koji u značajnoj mjeri mogu uticati na dalji planirani infrastrukturni razvoj aerodroma u Podgorici i Tivtu. Predstavnici Ministarstva saobraćaja i pomorstva su u intenzivnoj komunikaciji sa menadžmentom obje kompanije, kao i predstavnicima Ministarstva finansija i Komisije za kontrolu državne pomoći, kako bi, u najkraćem roku predložili model regulisanja duga, koji će u značajnoj mjeri relaksirati pozicije avio prevoznika i aerodromskog preduzeća na tržištu.

Međunarodni tenderi koji će biti raspisani u 2014. godini:

1. Izrada Idejnog i Glavnog projekta nove putničke zgrade na Aerodromu Tivat i revizija Idejnog i Glavnog projekta putničke zgrade na Aerodromu Tivat;
(procijenjena vrijednost: 470.000,00 €)
2. Izrada tehničke dokumentacije za rehabilitaciju i rekonstrukciju manevarskih površina i platforme na Aerodromu Tivat (pristanišna platforma, rulne staze, ramena poletno sletne staze);
(procijenjena vrijednost 470.000,00 €)
3. Izrada tehničke dokumentacije za rehabilitaciju i rekonstrukciju manevarskih površina i platforme na Aerodromu Podgorica (rehabilitacija dijela pristanišne platforme, proširenje rulne staze, ramena poletno-sletne staze).
(procijenjena vrijednost: 232.000,00 €)

Planom Javnih nabavki za 2014.godinu predviđene su i sljedeći projekti:

Aerodrom Podgorica:

1. Sanacija dijela vodovodne mreže (Zemljani radovi i odvodnjavanje);
(procijenjena vrijednost: 6.000,00 €)
2. Izrada tehničke nadsrešnice kanala za odžavanje aerodromske opreme (objekti za opremu za zemaljsko opsluživanje);
(procijenjena vrijednost: 25.000,00 €)
3. Rekonstrukcija parkinga (Parking za automobile i prilaz ispred terminala);
(procijenjena vrijednost: 18.000,00 €)
4. Rekonstrukcija i izgradnja tri prostorije iza KD-kontrole putnika i ručnog prtljaga (Prateći sadržaji (kancelarije, trafo stanice, itd)).
(procijenjena vrijednost 10.000,00 €)

Aerodrom Tivat:

1. Priključenje na kanalizacioni sistem opštine Tivat (Zemljani radovi i odvodnjavanje);
(procijenjena vrijednost: 155.000,00 €)
2. Građevinski i zanatski radovi na sanaciji zgrade vatrogasne stanice/radionice/garaže (Objekti za opremu za zemaljsko opsluživanje);
(procijenjena vrijednost: 40.000,00 €)
3. Izgradnja betonskog mosta preko kanala za obilazak ograda (Bezbjedonosna ograda operativnih površina).
(procijenjena vrijednost: 10.000,00 €)
4. Izrada projekta parkinga sa prilaznom saobraćajnicom na Aerodromu Tivat (procijenjena vrijednost: 100.000,00 €)

Aerodromi Crne Gore kontinuirano prate preporuke za budući infrastrukturni razvoj na osnovu procijenjene tražnje aerodroma ali i dinamiku realnog stanja putničkog saobraćaja na aerodromima u Podgorici i Tivtu, i

na taj način donose odluke o potrebnim investicijama koje će za rezultat imati siguran, efikasan, ekonomičan i ekološki prihvatljiv sistem Aerodroma Crne Gore.

2. Rekonstrukcija regionalnih puteva koji su planirani posebnim kapitalnim budžetom

U periodu od obnove nezavisnosti Crne Gore zaključno sa 2013. godinom, u održavanja, rekonstrukciju i izgradnju državnih puteva uloženo je preko 300 mil. eura. Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Direkcija za saobraćaj rehabilitovali su i modernizovali čitav niz saobraćajnica, čime su stvoreni uslovi za brži i bezbjedniji protok ljudi i robe, a i opšti utisak o stanju saobraćajne infrastrukture znatno je popravljen. Realizovano je preko sto projekata (izgradnja novih puteva, sanacija mostova i tunela, rehabilitacija asfalta, saniranje kosina, izgradnje trećih traka za sporu vožnju, rekonstrukcija raskrsnica, izgradnja zaštitnih galerija, ugradnja opreme za bezbjednost saobraćaja i dr.). Sve prethodno pomenuto uticalo je na kvalitetniji, udobniji, ekonomičniji i bezbjedniji saobraćaj i samim tim bolju pristupačnost Crne Gore kao turističke destinacije.

U cilju da se planski i u kontinuitetu obezbijede potrebna finansijska sredstva za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju puteva, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Direkcija za saobraćaj su pripremili Predlog Plana redovnog i investicionog održavanja, rekonstrukcije i izgradnje državnih puteva za 2014. godinu.

Plan je za 2014. godinu, prema izvorima finansiranja, podijeljen u sljedeće cjeline:

I. Finansiranje iz Tekućeg budžeta Crne Gore - **9.800.000,00 €**

II. Finansiranje iz Kapitalnog budžeta Crne Gore - **42.973.000,00 €**

PREGLED PROGRAMA KOJI ĆE BITI FINANSIRANI IZ KAPITALNOG BUDŽETA CRNE GORE ZA 2014.GOD	FINANSIJSKA SREDSTVA (euro)
Rekonstrukcija regionalnih i magistralnih puteva u Crnoj Gori	11.800.000,00
Rekonstrukcija i sanacija kritičnih tačaka	500.000,00
Otplata duga za put Risan – Žabljak	11.373.000,00
Auto put Bar – Boljari, dionica od Smokovca do Mateševa	5.100.000,00
Putni prelazi	2.000.000,00
Program rekonstrukcije raskrsnica	1.200.000,00
Sanacija mostova, klizišta i kosina na magistralnim i regionalnim putevima	1.500.000,00
Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore	4.700.000,00
Investiciono održavanje regionalnih i magistralnih puteva	1.800.000,00
Izgradnja tunela Tifran	1.200.000,00
Izgradnja trećih traka	1.050.000,00
Program eliminisanja posljedica od poplava na magistralnim i regionalnim putevima	750.000,00

Tabela 1. Pregled programa iz Plana koji je planiran Kapitalnim budžetom Crne Gore u 2014. godini

U nastavku Informacije obrađeni su programi iz Plana redovnog i investicionog održavanja, rekonstrukcije i izgradnje državnih puteva za 2014. godinu, a koji sadrže značajnije projekte rekonstrukcije puteva, sa prikazom lokacija izvođenja radova (Prilogu 1), i to:

- I. Rekonstrukcija regionalnih i magistralnih puteva u Crnoj Gori;
- II. Program rekonstrukcije raskrsnica;
- III. Sanacija mostova, klizišta i kosina na magistralnim i regionalnim putevima;
- IV. Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore;
- V. Izgradnja tunela Tifran;
- VI. Izgradnja trećih traka.

I. REKONSTRUKCIJA REGIONALNIH I MAGISTRALNIH PUTEVA U CRNOJ GORI

U okviru Programa - Rekonstrukcija regionalnih i magistralnih puteva u Crnoj Gori, radi boljeg povezivanja Crne Gore sa državama u okruženju, a u skladu sa „Prostornim Planom Crne Gore do 2020. godine“, za 2014. godinu iz Budžeta Crne Gore obezbjeđena su sredstva u iznosu od 11.800.000,00 eura.

Plan aktivnosti za 2014. godinu

red. broj	LOKACIJA I OPIS RADOVA	Period realizacije (godina)	Izvor finansiranja i vrijednosti			Planirano sredstava u 2014. god. (€)
			Opšti prihodi Budžeta CG (€)	Kredit EIB-a (€)	Kredit EBRD (€)	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rekonstrukcija puta R – 12, dionica Petrovići – Vračenovici	2014-2015.	1.000.000,00	-	-	1.000.000,00
2.	Rekonstrukcija puta Berane – Kolašin, dionica Berane-Lubnice	2013-2014.	3.200.000,00	-	-	3.200.000,00
3.	Rekonstrukcija puta Berane – Kolašin, dionica Lubnice – Jezerine	2014.-2016.	1.000.000,00	-	500.000,00	1.500.000,00
4.	Rekonstrukcija puta R-20 Berane – Trpezi – Kalače, dionica Berane - Petnjica	2014.	500.000,00	-	-	500.000,00
5.	Rekonstrukcija puta R-10:Slijepač most – Tomaševo - Trlica, dionica Pavino polje - Kovren	2013.-2014.	2.500.000,00	-	-	2.500.000,00
6.	Rekonstrukcija puta R-3: Pljevlja – Metaljka	2014-2016.	500.000,00	-	-	500.000,00
7.	Rekonstrukcija puta M-2.4, dionica Ulcinj - Krute	2014-2015.	750.000,00	500.000,00	-	1.250.000,00
8.	Rekonstrukcija puta M -18, dionica Tuzi – Pljoče	2014.	1.350.000,00	-	-	1.350.000,00
UKUPNO			10.800.000,00	500.000,00	500.000,00	11.800.000,00
UKUPNO (opšti prihodi Budžeta, kredit EIB-a i kredit EBRD-a) PROGRAM -REKONSTRUKCIJA REGIONALNIH I MAGISTRALNIH PUTEVA U CRNOJ GORI					11.800.000,00	

Tabela 2. Projekti sadržani u Programu - Rekonstrukcija regionalnih i magistralnih puteva u Crnoj Gori

I. SANACIJA OBJEKATA I TRUPA PUTA NA MAGISTRALNIM I REGIONALNIM PUTEVIMA

Programom – Sanacija objekata i trupa puta na magistralnim i regionalnim putevima predlaže se sanacija najprioritetnijih oštećenja puteva i putnih objekata koja će biti finansirana iz sredstava Budžeta Crne Gore, (Opštih prihoda) u iznosu od 1.500.000,00 €.

Kod određenog broja mostova i propusta na magistralnim i regionalnim putevima, prisutna su značajna oštećenja, što je posledica višegodišnje eksploatacije, kao i štetnog dejstva mraza, vode, soli i drugog.

Plan aktivnosti za 2014. godinu

Red. broj	OPIS POZICIJE	Period realizacije (godina)	Planirano sredstava u 2014.god. (€)																																				
1	2	3	4																																				
1.	Rekonstrukcija mostova na regionalnom putu R -10 dionica Slijepač most-Pavino Polje <table border="1"> <thead> <tr> <th>Naziv mosta</th><th>Stacionaža</th><th>Konstrukcija</th><th>Dužina (m')</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td><td>0+260</td><td>Armirano -betonski most</td><td>17.0</td></tr> <tr> <td>2</td><td>2+542</td><td>Armirano -betonski most</td><td>14.0</td></tr> <tr> <td>3</td><td>3+448</td><td>Armirano -betonski most</td><td>8.0</td></tr> <tr> <td>4</td><td>10+250</td><td>Armirano- betonski most</td><td>14.0</td></tr> <tr> <td>5</td><td>13+900</td><td>Armirano -betonski most</td><td>11.0</td></tr> <tr> <td>6</td><td>17+850</td><td>Armiran- betonski most</td><td>11.0</td></tr> <tr> <td>7</td><td>18+137</td><td>Armirano- betonski most</td><td>12.0</td></tr> <tr> <td>8</td><td>19+542</td><td>Armirano -betonski most</td><td>10.0</td></tr> </tbody> </table>	Naziv mosta	Stacionaža	Konstrukcija	Dužina (m')	1	0+260	Armirano -betonski most	17.0	2	2+542	Armirano -betonski most	14.0	3	3+448	Armirano -betonski most	8.0	4	10+250	Armirano- betonski most	14.0	5	13+900	Armirano -betonski most	11.0	6	17+850	Armiran- betonski most	11.0	7	18+137	Armirano- betonski most	12.0	8	19+542	Armirano -betonski most	10.0	2014.	550.000,00
Naziv mosta	Stacionaža	Konstrukcija	Dužina (m')																																				
1	0+260	Armirano -betonski most	17.0																																				
2	2+542	Armirano -betonski most	14.0																																				
3	3+448	Armirano -betonski most	8.0																																				
4	10+250	Armirano- betonski most	14.0																																				
5	13+900	Armirano -betonski most	11.0																																				
6	17+850	Armiran- betonski most	11.0																																				
7	18+137	Armirano- betonski most	12.0																																				
8	19+542	Armirano -betonski most	10.0																																				
2.	Sanacija mosta Tmušići I na km 1126+880 magistralnog puta M-2 dionica Berane – Rožaj	2014.	150.000,00																																				
3.	Sanacija mosta na km 1048+051 magistralnog puta M-2 dionica Kolašin – Mojkovac (preko rijeke Plašnice)	2014.	190.000,00																																				
4.	Rekonstrukcija mosta "GAZELA" na magistralnom putu M-2, dionica Mojkovac- Ribarevinakm 1169+381	2014. – 2015.	50.000,00																																				
5.	Sanacija kosine prije tunela br. 6 na magistralnom putu M-2, dionica Podgorica – Kolašin , km 1009+638	2014.	100.000,00																																				
6.	Sanacija klizišta „Stjenice“ na regionalnom putu	2014.	50.000,00																																				

	R-20, dionica Berane – Petnjica		
7.	Rekonstrukcija puta - sanacija klizišta na km 37+850 magistralnog puta M-2.4, dionica Bar-Ulcinj, lokalitet „Kruče“	2014.	410.000,00
UKUPNO: PROGRAM - SANACIJA OBJEKATA I TRUPA PUTA NA MAGISTRALNIM I REGIONALNIM PUTEVIMA			1.500.000,00

Tabela 3. *Projekti sadržani u Programu* - Sanacija objekata i trupa puta na magistralnim i regionalnim putevima

II. RJEŠAVANJE USKIH GRILA NA SAOBRAĆAJNOJ MREŽI CRNE GORE

U 2014. godini izviđaće se radovi na izgradnji obilaznica oko: Nikšića - II faza, Rožaja - II faza, Golubovaca - III faza i izgradnji bulevara Budva- Bečići.

Plan aktivnosti za 2014. godinu

Red. broj	LOKACIJA I OPIS RADOVA	Period realizacije (godina)	Izvor finansiranja i vrijednosti		Planirano sredstava u 2014. god. (€)
			Opšti prihodi Budžeta CG (€)	Kredit EIB-a (€)	
1	2	3	4	5	6
1.	Izgradnja II faze obilaznice oko Nikšića	2013.-2015.	1.000.000,00	500.000,00	1.500.000,00
2.	Izgradnja II faze obilaznice oko Rožaja	2014.-2016.	200.000,00	-	200.000,00
3.	Izgradnja obilaznice oko Golubovaca III faza	2011.-2014.	2.000.000,00	-	2.000.000,00
4.	Izgradnja bulevara od Budve do Bečića (spajanje dva postojeća bulevara) sa rekonstrukcijom raskrsnice Budva-Cetinje-Bečići	2014.-2015.	500.000,00	500.000,00	1.000.000,00
UKUPNO			3.700.000,00	1.000.000,00	4.700.000,00
UKUPNO (opšti prihodi Budžeta i kredit EIB-a): PROGRAM -RJEŠAVANJE USKIH GRILA NA SAOBRAĆAJNOJ MREŽI CRNE GORE					4.700.000,00

Tabela 4. Projekti sadržani u Programu - Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore

III. IZGRADNJA TUNELA "TIFRAN"

Lokacija Tifran nalazi se na magistralnom putu Podgorica-Ribarevina-Berane koji je dio Trans-evropske magistrale kroz Crnu Goru.

Na ovoj lokaciji saobraćaj je bio ugrožen učestalim odronima, zato je urađen projekat rekonstrukcije tunela. Dionica, koja se rekonstruiše, nalazi se na dijelu puta koji prolazi kanjonom rijeke Lim, u neposrednoj blizini Berana. Postojeći put je izveden u zasjeku, uz zasijecanje brdskog masiva, sa primjenom potpornih zidova na usjecima i nasipima koji se strmo spuštaju prema rijeci. Na dionici se nalazio tunel bez obloge dužine oko 38 m. Projektom je predviđena nova trasa puta u dužini od 1569 m u okviru koje će se uraditi tunel dužine 469 m. Ugovorena vrijednost radova je 4.442.147,17 € sa PDV-om.

Radovi koji su počeli u 2011. godini nijesu vršeni u kontinuitetu zbog organizacionog problema Izvođača radova. U 2014. godini, kada dozvole vremenski uslovi, nastaviće se sa radovima na izradi portala i revitalizaciji kolovoza.

Plan aktivnosti za 2014. godinu

OPIS POZICIJE	Period Realizacije (godina)	Planirano sredstava u 2014. god. (€)	Izvor finansiranja
1	2	3	
Izgradnja tunela Tifran	2011.- 2014.god.	1.200.000,00	Budžet CG Opšti prihodi
UKUPNO : 1.200.000,00			

Tabela 5. Projekti sadržani u Programu – Izgradnja tunela Tifran

IV. IZGRADNJA TREĆIH TRAKA

U 2014. godini planirana je izgradnja treće trake na lokalitetu Kusine na magistralnom putu M-6 Nikšić-Vilusi i trećih traka na magistralnom putu M-2, Podgorica-Ribarevina dionica: Slijepač most - Lepenac.

Dužina dionice na putu M-6 Nikšić-Vilusi, koja je počela da se rekonstruiše u 2013. godini i nastaviće se u 2014. godini, je 5,5 km. U sklopu ove dionice projektovana je treća traka u dužini od 2,7 km.

Plan aktivnosti za 2014. godinu

red. broj	LOKACIJA I OPIS RADOVA	Period realizacije (godina)	Izvor finansiranja i vrijednosti		Planirano sredstava u 2014. god. (€)
			Opšti prihodi Budžeta CG (€)	Kredit EIB-a (€)	
1	2	3	4	5	6
1.	Izgradnja treće trake KUSIDE	2013.- 2014.god.	400.000,00	125.000,00	525.000,00
2.	Izgradnja treće trake SLIJEPAČ MOST - LEPENAC	2014.- 2015.god.	400.000,00	125.000,00	525.000,00
UKUPNO: (finansiranje iz Opštih prihoda i kredita EIB-a)					1.050.000,00

Tabela 6. Projekti sadržani u Programu – Izgradnja trećih traka

- PROGRAM -REKONSTRUKCIJA REGIONALNIH I MAGISTRALNIH PUTEVA U CRNOJ GORI
- PROGRAM - SANACIJA OBJEKATA I TRUPA PUTA NA MAGISTRALNIM I REGIONALNIM PUTEVIMA
- PROGRAM -RJEŠAVANJE USKIH GRLA NA SAOBRAĆAJNOJ MREŽI CRNE GORE
- PROGRAM-IZGRADNJA TUNELA TIFRAN
- PROGRAM-IZGRADNJA TREĆIH TRAKA

NAZIV PROJEKTA: Rekonstrukcija pruge Bar – Vrbnica - Beograd - Budimpešta**OPIS
PROJEKTA**

Na sjednicama Mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o ekonomskoj saradnji između Crne Gore i Mađarske, održanim u prethodnom periodu, a uzimajući u obzir činjenicu da je saobraćaj nezamjenjivi dio trgovinske razmjene i da direktno utiče na bilateralne trgovinske odnose između dvije države, strane su zajednički istakle značaj rekonstrukcije i povezivanja željezničke infrastrukture između Crne Gore i Mađarske.

S obzirom na to da organizacija željezničkog saobraćaja između Crne Gore i Mađarske podrazumijeva sigurno, brzo, komforno i, prije svega, ekonomski opravdano saobraćanje vozova na relaciji Bar-Beograd-Budimpešta, ista zahtijeva značajna ulaganja u infrastrukturne projekte, posebno na pruzi Bar-Beograd.

U decembru 2013. godine, tokom zvanične posjete Srbiji, predsjednik Vlade Crne Gore Milo Đukanović, založio se za to da se još više zajednički djeluje u oblasti saobraćajne infrastrukture između dvije zemlje, što se odnosi i na rekonstrukciju pruge Beograd - Bar, uključujući i relaciju od Beograda do Budimpešte.

Rekonstrukcija željezničke pruge Bar - Beograd – Budimpešta nameće se kao kapitalan projekat od ekonomskog interesa. Sredstvima, koje je donirala Vlada Italije, Italfer je uradio studiju o tehničko-ekonomskoj izvodljivosti radova rekonstrukcije željezničke linije Bar - Beograd.

Shodno strateškim planovima i opredijeljenosti Vlade Crne Gore za ulaganja u razvoj željezničkog saobraćaja, u posljednjih šest godina, intenzivno se radi na realizaciji projekata remonta pruge, finansiranih iz kreditnih aranžmana sa EBRD, EIB, predpristupnih fondova i Budžeta Crne Gore.

Pruga Budimpešta – Beograd - Bar ima veliki uticaj kako na privredni razvoj Crne Gore, tako i na integrisanje cijelog regiona, što je naročito iskazano kroz zainteresovanost velikog broja zemalja za organizovanje željezničkog saobraćaja sa Crnom Gorom. Shodno navedenom, moramo stvoriti uslove za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja, integrisanost crnogorske željezničke mreže sa evropskim željezničkim mrežama, a budući da želimo da razvijamo međunarodni saobraćaj, to se prije svega odnosi na stvaranje uslova za saobraćanje modernih vozova, dovođenjem tehničkih karakteristika pruge na nivo pruga evropskih zemalja.

	Iako je crnogorska pruga izuzetno teška za održavanje i zahtijeva velika finansijska ulaganja, svakako se može govoriti o dugoročnoj isplativosti. Međutim, mora se obezbijediti kontinuiranost u izvođenju radova na remontu.
STATUS REALIZACIJE PROJEKTA	<u>Vrbnica – Beograd – granica sa Mađarskom</u> • Na dionici pruge od Beograda do Vrbnice do sada nije rađen generalni remont, ali je u toku izrada tehničke dokumentacije. Prema informacijama dobijenim od Ministarstva saobraćaja Republike Srbije, očekuje se da u toku 2015. godine započne realizacija rekonstrukcije pruge Beograd – Vrbnica, za šta su sredstva obezbijeđena iz ruskog kredita. Procijenjena vrijednost za rekonstrukciju ovog dijela pruge iznosi oko 200 miliona eura; • Što se tiče dijela prema Mađarskoj, dionica od Beograda do Stare Pazove je rekonstruisana i završena je izgradnja drugog kolosjeka sa projektovanom brzinom od 160 km/h; <u>Vrbnica - Bar</u> • Završen remont pruge od Vrbnice do Kolašina; • Kao rezultat dosadašnjih ulaganja, dobili smo oko 40% remontovane pruge Vrbnica-Bar, odvijanje saobraćaja projektovanim brzinama, odnosno smanjenje vremena putovanja i kašnjenja vozova; • Rekonstruisan dio signalno-sigurnosnog sistema, telekomunikacione opreme i izvršena zamjena djelova kontaktne mreže; • Elektrificirani stanični kolosjeci Bijelom Polju, čime je povećana propusna moć ove granične stanice.
PLANIRANE AKTIVNOSTI NA PROJEKTU U 2014. GODINI	<u>Vrbnica – Beograd – granica sa Mađarskom</u> • Za dionicu Stara Pazova – Novi Sad urađena je projektna dokumentacija za rekonstrukciju postojećeg i izgradnju drugog kolosjeka, sa predviđenom brzinom od 160 km/h. Sredstva za izgradnju su obezbijeđena iz ruskog kredita, a početak radova se planira u 2015. godini; • Za dionicu Novi Sad – Subotica – granica sa Mađarskom u toku je izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju postojećeg i izgradnju drugog kolosjeka. Izrada tehničke dokumentacije finansira se iz sredstava IPA fondova, u iznosu od 3.9 miliona eura; <u>Vrbnica - Bar</u> • Priprema tendera za izvođenje radova na sanaciji mosta "Trebaljevo". U toku je završna faza revizije Glavnog projekta. Kompletan projekat se finansira iz kreditnih sredstava Evropske investicione banke, a procijenjena vrijednost ove investicije iznosi 2.5 miliona eura; • Demontaža postojećeg i ugradnja novog elektrovučnog postrojenja „Trebješica“, čija procijenjena vrijednost iznosi 3.1 milion eura i finansira se iz sredstava IPA fondova.

	Realizacija projekta ima za cilj rekonstrukciju kompletnog postrojenja i poboljšanje uslova za elektro vuču u željezničkom prevozu; • Nastavak realizacije remonta na željezničkoj pruzi Vrbnica- Bar, odnosno izvođenje radova na dionici Kolašin-Kos. Vrijednost projekta iznosi 5 miliona eura i finansira se iz kreditnih sredstava Evropske banke za obnovu i razvoj; • Realizacija projekta „Izrada Glavnih projekata za sanaciju 12 kosina na dionici Kos-Trebješica-Lutovo-Bratonožići-Bioče-Podgorica“. Izrada projektne dokumentacije i izvođenje radova finansiraju se iz sredstava IPA fondova, a kompletan tenderski postupak sprovodi Delegacija EU u Crnoj Gori. Poziv za dostavljanje ponuda otvoren je do 20. 02. 2014. godine, nakon čega je planirana izrada glavnih projekata. Izrada tehničke dokumentacije sa tehničkom kontrolom iznosi 660.000,00 eura, dok je za izvođenje radova opredijeljeno 4.6 miliona eura; • Izrada Glavnih projekata za sanaciju 15 čeličnih mostova, na željezničkoj pruzi Vrbnica-Bar. U toku je implementacija ugovora za projektovanje i vršenje tehničke kontrole, čija vrijednost iznosi 1.390.000,00 eura za izradu projekata i 138.500,00 eura za tehničku kontrolu, a finansiraju se iz sredstava kredita Evropske investicione banke; • U početnoj fazi je realizacija bezpovratnih sredstava u vrijednosti od 1 milion eura, koje je Crna Gora dobila u okviru X runde pregovora za WBIF. Sredstva su namijenjena za: *izradu projektne dokumentacije za kompletnu zamjenu signalno - sigurnosnih uređaja, pri čemu je prioritet izrada projektne dokumentacije za elektronsku postavnicu u stanici Podgorica, i *izradu projektne dokumentacije za sanaciju 91 betonskog mosta.
ROKOVI	• Početak izvođenja radova sanacije na mostu „Trebaljevo“ – II kvartal 2014. godine; • Izvođenje radova na demontaži postojećeg i ugradnji novog elektrovučnog postrojenja „Trebješica“ – III kvartal 2014. godine; • Početak remonta pruge na dionici Kolašin - Kos – II kvartal 2014. godine; • Rok za dostavljanje revidovanih glavnih projekata za sanaciju 12 kosina - IV kvartal 2014. godine. Izvođenje radova planirano je u toku 2015. godine; • Rok za dostavljanje revidovanih glavnih projekata za sanaciju 15 čeličnih mostova - IV kvartal 2014. godine.